

1. VOLBA PRÁVNÍ FORMY PODNIKÁNÍ

PŘÍKLADY K PROCVIČENÍ

PŘÍKLAD 1:

Podnikatelským záměrem je zřízení restaurace na základě těchto předpokladů:

- kapacita restaurace bude 60 míst,
- předpokládá se celodenní provoz, tj. provoz na dvě směny,
- restaurace bude poskytovat veškeré stravovací služby,
- restaurace bude umístěna v okrajové rekreační části většího města,
- zaměstnanci: 2 kuchaři, 4 servírky, 2 vrchní, 2 pomocné síly, 1 uklízečka,
- účetnictví bude vedeno účetní firmou,
- zakladateli budou dvě osoby, předpokládají plnou osobní účast na daném podnikání,
- vlastní kapitál – každý společník může vložit do podnikání 500 000 Kč,
- případné další financování potřebného majetku se předpokládá z úvěru,
- předpokládaný roční objem tržeb je 10 mil. Kč, předpokládaný roční zisk před zdaněním je 1 mil. Kč.

Úkol:

- 1) Na základě uvedených předpokladů vyberte vhodnou právní formu podnikání pomocí následující tabulky.

Návod:

- pro hodnocení I. použijte stupnici 1 – 5 bodů (5 bodů – nejlepší hodnocení);
  - do hodnocení II. promítněte různou váhu použitých kritérií, protože ne všechna uvedená kritéria jsou pro podnikatele stejně významná.
- 2) Ovlivnila by rozhodování o výběru právní formy podnikání skutečnost, že restaurace bude zřízena ve vlastním nebo pronajatém objektu, a dále, že zaměstnanci podniku budou převážně rodinní příslušníci společníků.

Řešení:

- 1) Výběr vhodné právní formy podnikání – možné řešení

Kritérium volby	živnost	v.o.s.	k.s.	s.r.o.	a.s.	družstvo
1. Ručení	1 (2)	1 (2)	2 (4)	4 (8)	5 (10)	5 (10)
2. Oprávnění k řízení	5	4	3	2	1	1
3. Počet zakladatelů	0	3	1	3	3	0
4. Nároky na počáteč. kapitál	5 (10)	5 (10)	5 (10)	4 (8)	1 (2)	4 (8)
5. Administrativní náročnost	5	4	4	3	1	2
6. Účast na zisku (ztrátě)	1	1	2	3	3	3
7. Finanční možnosti	2	2	2	4	5	4
8. Daňové zatížení	4	4	3	2	2	2
9. Zveřejňovací povinnost	3	3	3	3	1	3
Hodnocení I.	26	27	25	28	22	24
Hodnocení II. (1. a 4. kr. = 2x)	32	33	32	36	28	33

Závěry:

Eliminace jednoznačně nevyhovujících variant:

- živnost = jsou 2 společníci;
- akciová společnost = značná administrativní náročnost, rovněž podle bodového ohodnocení zvolených kritérií vychází jako nejméně vhodná;
- družstvo = může být založeno minimálně 3 členy (fyzické nebo právnické osoby);
- komanditní společnost = společníci chtějí mít stejné postavení, je to méně obvyklý typ společnosti.

Zůstává volba mezi veřejnou obchodní společností a společností s ručením omezeným:

- volba vychází příznivěji pro společnost s ručením omezeným;
- pokud by společníci byli ochotni podstoupit větší podnikatelské riziko, byla by možná volba i veřejné obchodní společnosti.

2) Rozhodování při změně předpokladů

Zřízení restaurace ve vlastním objektu snižuje podnikatelské riziko, rovněž podnikání s využitím převážně rodinných příslušníků umožní snáze řešit sezónní problémy peněžních toků – jedná se o zřízení restaurace v rekreační oblasti.

PŘÍKLAD 2:

Stanovte vlastní podnikatelský záměr, formulujte podmínky, a na základě toho vyberte vhodnou právní formu podnikání. Proved'te zdůvodnění volby.

PŘÍKLAD 3:

Komanditní společnost založilo celkem 5 společníků, 2 komplementáři – pan Novák a pan Nový, 3 komanditisté – pan Starý, pan Mladý a pan Konečný. Komanditisté vložili do společnosti tyto vklady: pan Starý 450 000 Kč, pan Mladý 350 000 Kč a pan Konečný 200 000 Kč; vklady již byly plně splaceny. Jaký podíl na zisku případně na každého společníka, když společnost dosáhla zisku 800 000 Kč a společenská smlouva rozdělení zisku mezi společníky neupravuje. Při výpočtu uvažujte sazbu daně z příjmů právnických osob pro rok 2014, tj. 19 %. Společenská smlouva k.s. ve vztahu ke komanditistům neobsahuje žádná ustanovení o určení tzv. „komanditních sum“.

Řešení:

- Rozdělení zisku mezi komplementáře a společnost (komanditisty): rovným dílem, na polovinu
  - část zisku připadající komplementářům 400 000 Kč,
  - část zisku připadající společnosti (komanditistům) 400 000 Kč.
- Komplementáři si dělí část zisku na ně připadající (aniž by v k.s. byla zdaněna daní z příjmů právnických osob): rovným dílem
  - podíl na zisku pana Nováka 200 000 Kč,
  - podíl na zisku pana Nového 200 000 Kč.
- Část zisku připadající společnosti (komanditistům), po jejím zdanění v k.s. daní z příjmů právnických osob, se rozdělí mezi komanditisty: v poměru jejich podílů (vkladů)
  - část zisku připadající společnosti (komanditistům) – před zdaněním 400 000 Kč,
  - daň z příjmů právnických osob (sazba daně 19 %) - 76 000 Kč,
  - část zisku připadající společnosti (komanditistům) – po zdanění 324 000 Kč;
  - podíl na zisku pana Starého $324\,000 \cdot \frac{450\,000}{1\,000\,000} = 145\,800$ Kč,
  - podíl na zisku pana Mladého $324\,000 \cdot \frac{350\,000}{1\,000\,000} = 113\,400$ Kč,
  - podíl na zisku pana Konečného $324\,000 \cdot \frac{200\,000}{1\,000\,000} = 64\,800$ Kč.

PŘÍKLAD 4:

Platí zadání příkladu 3 s tím rozdílem, že komanditisté ještě zcela nesplatili své vklady: pan Starý splatil 350 000 Kč, pan Mladý 250 000 Kč a pan Konečný již splatil celý vklad, tj. 200 000 Kč. Společenská smlouva upravuje jen rozdělení zisku mezi komplementáře – 60 % a společnost (komanditisty) – 40 %. Vypočítejte podíl na zisku každého společníka za těchto podmínek.

Řešení:

- Rozdělení zisku mezi komplementáře a společnost (komanditisty): podle společenské smlouvy – 60 % pro komplementáře a 40 % pro společnost (komanditisty)
  - část zisku připadající komplementářům (60 % z 800 000 Kč) 480 000 Kč,
  - část zisku připadající společnosti (komanditistům) (40 % z 800 000 Kč) 320 000 Kč.
- Komplementáři si dělí část zisku na ně připadající (aniž by v k.s. byla zdaněna daní z příjmů právnických osob): rovným dílem
  - podíl na zisku pana Nováka 240 000 Kč,
  - podíl na zisku pana Nového 240 000 Kč.
- Část zisku připadající společnosti (komanditistům), po jejím zdanění v k.s. daní z příjmů právnických osob, se rozdělí mezi komanditisty: v poměru jejich podílů (vkladů)
  - část zisku připadající společnosti (komanditistům) – před zdaněním 320 000 Kč,
  - daň z příjmů právnických osob (sazba daně 19 %) - 60 800 Kč,
  - část zisku připadající společnosti (komanditistům) – po zdanění 259 200 Kč;
  - podíl na zisku pana Starého $259\,200 \cdot \frac{450\,000}{1\,000\,000} = 116\,640$ Kč,
  - podíl na zisku pana Mladého $259\,200 \cdot \frac{350\,000}{1\,000\,000} = 90\,720$ Kč,
  - podíl na zisku pana Konečného $259\,200 \cdot \frac{200\,000}{1\,000\,000} = 51\,840$ Kč.

OTÁZKY:

- 1) Zhodnoťte jednotlivá kritéria volby právní formy podnikání.
- 2) Charakterizujte rozdíly mezi osobní a kapitálovou společností.
- 3) Z jakých důvodů byste změnili právní formu podnikání z veřejné obchodní společnosti na společnost s ručením omezeným a které další úkony by bylo nutné provést při této transformaci?
- 4) Charakterizujte základní rozdíly mezi obchodní společností a družstvem.

Komentář ke 2. otázce:

- 2) Charakterizujte rozdíly mezi osobní a kapitálovou společností.

Obchodní společnosti členíme

- na **osobní** společnosti (veřejná obchodní společnost a komanditní společnost) a
- na **kapitálové** společnosti (společnost s ručením omezeným a akciová společnost).

Základní charakteristické rysy osobních společností:

- **neomezené** solidární (společné a nerozdílné) **ručení** společníků;
  - buď všech společníků (veřejná obchodní společnost),
  - nebo alespoň některých společníků (komplementáři v komanditní společnosti);
- **osobní účast** neomezeně ručících společníků **na** obchodním **vedení společnosti**; (zánik účasti společníka ve společnosti – např. smrt, výpověď nebo zbavení či omezení způsobilosti společníka k právním úkonům – způsobují, že zákona, zrušení společnosti = zbývající společníci tomu musí aktivně čelit změnou společenské smlouvy).

Základní charakteristické rysy kapitálových společností:

- společníci (za trvání společnosti) **neručí** za závazky společnosti
  - buď vůbec (akciová společnost),
  - nebo jen v omezeném rozsahu a po určitou dobu (společnost s ručením omezeným);
- společníci (na rozdíl od osobních společností) mají **povinnost vložit** do společnosti **určitý vklad**;
- **osobní účast** společníků **na** obchodním **vedení společnosti je potlačena**, společníci uplatňují svůj vliv ve společnosti prostřednictvím orgánů společnosti (společnost musí tyto orgány zřídit).

Neomezené osobní ručení společníků v osobních společnostech nahrazuje v kapitálových společnostech povinnost vytvářet základní kapitál.

Pouze **kapitálové společnosti** mohou být založeny i **za jiným účelem, než je podnikání**:

- toto nebude patrně příliš časté,
- lze jen předpokládat, že budou zřejmě vznikat zejména v oblasti kultury nebo v oblasti sociální.

Osobní společnosti mohou být založeny **jen za účelem podnikání** nebo **za účelem správy svého majetku**.

Družstvo může být založeno

- za účelem podnikání,
- nebo za účelem zajištění hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svých členů.